A°. 1857. N°. 257.

Opregte Haarlemsche Courant
Vrijdagsche Courant

van 30 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

VAN DEN RIJN, 28 October.

De pruissische Bondsgezant, de heer *v. Bismarck*, heeft de last zijner Regering, om de zaak der hertogdommen Holstein en Lauenburg bij de Bondsvergadering aantebrengen, en daarbij de ondersteuning der Bonds-Staten interoepen, ter kennis gebragt van den oostenrijkschen Bondspresident, graaf *v. Rechberg*. Deze heeft onmiddelijk instructien uit Weenen verlangd, nopens de te nemen maatregelen. Men schijnt er niet aan te twijfelen, of Oostenrijk zal in dezen Pruissen daadwerkelijk ondersteunen. Mogt het Kabinet van Weenen weifelen, dan zal Pruissen alleen de zaak doorzetten.

— De hand van Prinses *Stephanie* van Hohenzollern Sigmaringen, voor eene echtverbindtenis met Z. M. den Koning van Portugal, is den 21sten ll. door den portugeschen gezant, graaf *Lavradio*, op het kasteel van Sigmaringen plegtig aangevraagd, en verleend, behoudens de toestemming van Z. M. den Koning van Pruissen, als het Hoofd van het Stamhuis.

PARIJS, 27 October.

Eene hier uit Bern ontvangene telegrafische depeche deelt eenige bijzonderheden mede, omtrent den aanvankelijken uitslag der verkiezingen in Zwitserland voor het lidmaatschap van den Nationalen Raad, of der Vertegenwoordigende Vergadering. Tot dusver zijn die verkiezingen ten gunste van het tegenwoordige Uitvoerende Bewind uitgevallen. Te Neufchâtel, waar de drie partijen zich hebben doen gelden, te weten, de radicalen, die de Regering ondersteunen, de onafhankelijke republikeinen en de royalisten, is de geheele radicale lijst, met eene groote meerderheid, doorgegaan. Onder de aldaar verkozenen worden de heeren *Piaget* en *Humbert* genoemd, die, met den heer *Kern*, hebben deelgenomen aan de diplomatieke onderhandelingen, welke hier te Parijs zijn gevoerd tot bijlegging van het tusschen Pruissen en Neufchâtel gerezen geschil. In het kanton Bern hebben de radicalen en de behoudsmannen éene lijn getrokken, en daardoor aan hunne candidaten, onder welke de heeren *Furrer* en *Staempfli*, leden van den Bondsraad, worden genoemd, de overwinning verzekerd. Te Genève heeft de generaal *Dufour* de candidatuur van de hand gewezen, uithoofde van zijnen hoogen ouderdom. Aldaar heeft de partij der radicalen en die der conservateurs elk hare eigene candidaten-lijst gehad, en is de heer *Fazy*, met twee andere radicalen, benoemd. In Waadt is de candidatuur van den heer *Fornerod* hevig, doch vruchteloos bestreden door de tegenstanders van de rigting, in welke men den Oron-spoorweg denkt aanteleggen. Ook elders zijn grootendeels voorstanders van het tegenwoordige Bewind en erkende aanhangers van de liberale partij tot volksvertegenwoordigers gekozen.

— De berigten, omtrent de gezindheid der mogendheden, ten gunste der vereeniging van de Donau-vorstendommen, luiden allezins tegenstrijdig. Nog niet lang geleden werd verzekerd, dat Frankrijk, Rusland en Sardinie voor die vereeniging waren gestemd; — Turkije, Oostenrijk en Engeland, in meerdere of mindere mate, daartegen, en dat Pruissen zich niet had verklaard. Thans wil men weten, dat men in Berlijn zeer stellig tegen dergelijke vereeniging is opgekomen, en dat Rusland meer en meer naar de zijde van de pruissische Regering begint overtehellen, zoodat Frankrijk of op zich zelf zou blijven, of verpligt zijn om zijn zegel te hechten aan het beginsel der administratieve vereeniging, en zich daardoor als 't ware onderwerpen aan de staatkunde, welke door het onlangs te Konstantinopel opgetreden turksche ministerie in toepassing wordt gebragt.

Deze plotselinge wijziging van beginselen zou aan verschillende oorzaken moeten worden toegeschreven. Vooreerst zou Rusland, en zelfs eenigermate Frankrijk, meer of min verontrust zijn geworden door de houding, welke in den divan van Wallachije is aangenomen door eenige leden, die in 1848 in de vorstendommen zijn opgetreden als vertegenwoordigers van de revolutionaire grondstellingen. Ten gevolge van de minder ongunstige berigten uit Britsch-Indie, zou Engeland zich weder krachtiger in Europa kunnen doen gelden. Turkije zou, door de weder-benoeming van *Reschid*, zeer bepaald den weg hebben aangewezen, van welken het in geen geval denkt aftewijken, en vrees voor nieuwe verwikkelingen van algemeenen aard zou voor het overige mede eene krachtige drijfveer zijn om de mogendheden te brengen tot het in acht nemen van matiging en omzigtigheid.

Het ontbreekt evenwel niet aan personen, die geenszins aannemen, dat de zaken reeds zoo ver zijn gekomen, en die aanvoeren, dat in elk geval Rusland zijn laatste woord nog niet heeft gesproken; — dat Engeland, niettegenstaande de inneming van Delhi, nog niet veel gevorderd is; — dat Pruissen, ten gevolge van de ziekte des Konings en de daarmede in verband staande optreding van den *Prins van Pruissen*, op dit oogenblik nog niet kan weten, wat het te doen heeft, en eindelijk, dat Frankrijk, te oordeelen naar de taal der half-officiële bladen, niet in het minste tot het betoonen van eenige toegeeflijkheid gestemd is. Van dien kant wordt steeds volgehouden, dat de Conferentie te Parijs alleen de bezwaren kan oplossen, en dat, zoo al niet, uithoofde van het vraagstuk van dynastieken aard, geheel zal kunnen worden voldaan aan de wenschen der roumanische bevolkingen, in elk geval eene beslissing zal worden verkregen, welke allezins zal strekken tot bevordering harer morele en materiële welvaart, en de gelegenheid zal geven tot verdere verbetering, zoowel staatkundige als stoffelijke.

— Uit Marseille wordt de aankomst gemeld van graaf *Ludolf*, den zoon van den gewezen napelschen gezant te Rome. De graaf begeeft zich naar Munchen, waar hij de hand van de beijersche Prinses *Maria* zal aanvragen voor den Hertog *van Calabrie*, den vermoedelijken troonopvolger in het Koningrijk der Beide-Sicilien.

Graaf *Ludolf* zal de reis door dit land doen, doch een strikt incognito bewaren, uithoofde van den staatkundigen toestand, in welken Frankrijk en Napels zich steeds ten aanzien van elkander bevinden. — De Hertog *van Calabrie* heeft den ouderdom van 21 jaren bereikt en is, naar men meldt, zeer wel gezien te Napels. De Prinses *Maria* is de zuster van de tegenwoordige oostenrijksche Keizerin.

PARIJS, 28 October.

Met groote belangstelling ziet men hier nadere opgaven tegemoet, omtrent de oproerige bewegingen, welke zijn uitgebroken onder eenige indische regimenten en meer in 't bijzonder onder de twee tot de bezetting van Bombay behoorende corpsen. Tot dus ver heeft men nog niets zekers vernomen omtrent de uitgebreidheid en het karakter dezer bewegingen. Ook heeft men vernomen, dat men is overgegaan tot het ontwapenen van Europeanen te Calcutta, zonder dat de redenen bekend zijn, waarom men tot die ontwapening is overgegaan. Volgens het *Journal des Débats*, is het zeer mogelijk, dat men dezen maatregel heeft toegepast uithoofde van den meer en meer toenemenden tegenstand en eene dreigende oppositie, welke zich begint te vormen tegen het bestuur der indische Compagnie.

Volgens dat blad, is het inmiddels eene zaak van het grootste belang, dat al deze oproerige bewegingen, complotten en protesten, waarvan in de laatste depeches wordt gewaagd, voor de inneming van Delhi zijn voorgevallen. Het is te verwachten, dat het berigt dezer belangrijke gebeurtenis zich met snelheid door het land zal hebben verspreid, en thans bekend zal zijn waar oproerige bewegingen zijn uitgebroken. Zoowel schijnt steeds, altijd naar luid van de *Débats*, als zeker te kunnen worden aangenomen, dat daardoor een belangrijke indruk zal worden te weeg gebragt, niet alleen op de inboorlingen, maar ook op de Europeanen, en daardoor een nieuwe toestand zal ontstaan, die als de voorbereiding tot de algemeene bevrediging van Indie zal kunnen worden beschouwd.

— Het is hier de aandacht niet ontgaan, dat de britsche *Times* zich thans sterker tegen de vereeniging der vorstendommen en de wenschen der divans verklaart, dan zij dit tot dusver heeft gedaan. Die vereeniging zou eene hersenschim zijn, onwaardig om te worden overwogen in een europeesch Congres. Volgens dat blad, zullen Turkije en Oostenrijk nooit gedoogen, dat aan den Donau een Staat worde georganiseerd, die niets anders dan een *russische voorpost* zou zijn, en is Engeland het met die twee mogendheden volkomen eens.

De voorstanders der vereeniging zijn niet weinig verbolgen over deze en dergelijke redeneringen, en maken de aanmerking, dat het vreemd is, dat die vereeniging nu als eene hersenschim wordt beschouwd, nadat men geheel anders daarover heeft gedacht in het parijsche Congres, toen het denkbeeld voor het eerst was geopperd geworden en de eerste gevolmagtigde van Engeland het krachtdadig had ondersteund. Voorts moet het zonderling voorkomen, dat Turkije en Oostenrijk volhouden, dat die vereeniging strijdt met de wenschen der bevolking, in stede van het beginsel te doen gelden, dat daardoor inbreuk wordt gemaakt op de integriteit van het ottomanische Rijk, of dat Rusland de hand in het spel heeft. Voor 't overige vloeit het artikel in de *Times* over van beleedigende uitdrukkingen, aantijgingen en bedreigingen. De beleedigingen zijn tot de rumanische bevolkingen gerigt, doch dit is geenszins het geval met de aantijgingen en bedreigingen, die in algemeene bewoordingen zijn gesteld, zoodat het niet geheel duidelijk is, wie daarmede worden bedoeld.

LONDEN, 28 October ('s avonds).

Het gisteren namiddag bij de Regering ontvangen en door haar bekend gemaakte telegrafische berigt omtrent de vermeestering van Delhi behelst het volgende:

„ In den ochtend van 14 September is Delhi bestormd en het noordelijke gedeelte der stad vermeesterd. Den 16den is het magazijn bestormd, en ten 20sten was de geheele stad veroverd. De Koning en zijne zonen zijn, in vrouwenkleederen vermomd, ontsnapt. De aanval van den 14den is gedaan met vier kollonnes, eene van welke, zamengesteld uit het contingent van Cashmere, is teruggedreven; de andere kollonnes bereikten haar doel. Het eerst is de Cashmere-poort veroverd. Daarop zijn de troepen voortgerukt, langs de wallen, naar het groote bastion en de Caboul-poort. De tegenstand was zeer hardnekkig, en ons verlies wordt geschat op 600 gesneuvelden en gewonden, waaronder 50 officieren."

Voorts zijn door de Regering berigten omtrent de overige in opstand verkeerende plaatsen medegedeeld, waarin hoofdzakelijk het volgende voorkomt:

„ De generaal *Havelock* is den 19den September de Ganges weder overgetrokken om Lucknow te gaan ontzetten, en vleide zich, op dien togt door de krijgsmagt van den generaal *Outram* te zullen worden versterkt. Eene afdeeling van deze troepen, onder bevel van den majoor *Eyre*, had den 11den te voren een troep der vijanden, die, van de zijde van Oude komende, de Ganges was overgetrokken, in de hoop van den aantogt van den generaal *Outram* te zullen kunnen belemmeren, in een luisterrijk gevecht verslagen.

„ De muitelingen van het legioen van Jodhpore hebben de troepen van den radja van Jodhpore geslagen, hun 3 stukken afgenomen en zich daarna met die van Arrah vereenigd.

„ De generaal *Lawrence* was den 18den September met eene afdeeling van Beawr vertrokken en had de aldaar aanwezige muitelingen genoodzaakt om in Gya eene schuilplaats te zoeken. Vermits die plaats te sterk was bevonden om een aanval op dezelve te wagen, was hij naar Beawr teruggekeerd. Het Bewind van Bombay had het 89ste regiment, met nog andere europesche troepen, noordwaarts gezonden, ten einde den generaal *Roberts* in staat te stellen, den generaal *Lawrence* versterking toe te voegen.

„ In Gwalior is *Sindia* bezig om 15000 man troepen te vereenigen, ten einde de vlugtende muitelingen van Delhi te onderscheppen. Zoo men verzekerde, waren die van Mhow en Indore de Chumful overgetrokken.

„ Het blijft rustig in Punjaub, Deccan en in het presidentschap van Madras, en de genomen maatregelen, ter ontwapening van sommige corpsen der inlandsche troepen in het presidentschap van Bombay, verhinderen de bewindvoerders niet, te verklaren, dat ook aldaar de rust niet is verstoord".

Het bewind hier te lande meent er op te mogen rekenen, dat de val van Delhi een heilzamen invloed zal hebben in al de britsch-indische bezittingen, en de zedelijke kracht der nog niet talrijke troepen, belast met het herstel van het britsch gezag, niet weinig zal verhoogen.

De voorloopige berigten uit Indie hebben dan ook dadelijk een gunstigen invloed gehad ter beurze.

Met de indische tijdingen zijn ook berigten uit Hongkong van 10 September ontvangen, hoofdzakelijk inhoudende, dat de blokkade der rivier van Canton gestrengelijk gehandhaafd werd, en dat verscheidene jonken, welke getracht hadden dezelve te verijdelen, door de britsche schepen vermeesterd waren. De prijs der thee was bij voortduring stijgende.

— Een telegr. berigt uit Liverpool meldt, dat de aldaar gevestigde Borough-Bank heden hare betalingen heeft moeten staken, maar, ten gevolge van schikkingen met de Eng. Bank, dezelve aanstaanden vrijdag zal hervatten en aan al hare verpligtingen zal voldoen.

— Nadat het berigt der vermeestering van Delhi bekend was geworden, zijn de britsche fondsen gisteren avond ½ pc. gestegen. Heden waren de 3 pc. gecons. resc. in 't begin 89¼ à ⅜; doch later ging de prijs, ten gevolge van verkoopen, terug tot 88⅝, ¾.

LONDEN, 28 October.

Het stoomschip *City of Washington* is woensdag met brieven uit Nieuw-York van den 15den in Liverpool aangekomen. De met die gelegenheid ontvangen berigten luiden, onder anderen, als volgt:

„ De weigering om betalingen in klinkende munt te doen, waarvan zoo vele provinciale Banken het voorbeeld hebben gegeven, wordt thans vrij algemeen. Ook uit de spaarbanken worden thans belangrijke sommen teruggevraagd. Onder de Banken, welke hare betalingen hebben geschorst, noemt men die van Boston, Portland, Hartford, Albany en nog een aantal andere, almede in belangrijke handelsplaatsen gevestigde instellingen. De Bank van Massachusets gaat nog voort met haar papier tegen klinkende munt te verwisselen.

„ De voornaamste kooplieden van Nieuw-York zijn in eene openbare vergadering bijeengekomen om over den staat der geldelijke aangelegenheden te raadplegen. Zij hebben begrepen de Banken, aan welker behoud zij niet twijfelen, te moeten ondersteunen. Men meldt echter niet, welke middelen daartoe zullen worden in 't werk gesteld.

„ De hoogste regterlijke magt heeft beslist, dat de Banken, welke als insolvent worden beschouwd, kunnen worden gesloten, ten einde bedriegerijen te verhoeden, maar dat eene weigering om in klinkende munt te betalen nog geene genoegzame aanleiding oplevert om, zonder eene nadere regterlijke uitspraak, eene Bank voor insolvent te verklaren.— Deze beslissing schijnt bij het groote publiek zeer welkom te zijn geweest."

— De ambassade van Siam is hier aangekomen. Zij bestaat uit 3 ambassadeurs, met een talrijk gevolg, en brengt kostbare geschenken over voor H. M. de Koningin.

— De directeuren der O. I. Compagnie hebben bij twee Banken een millioen ponden sterlings geleend.

BRUSSEL, 28 October.

Een der voornaamste in deze hoofdstad uitkomende dagbladen meldt het navolgende:

„ Wij kunnen verzekeren, dat het handelsverdrag met Nederland, waarvan zoo dikwijls spraak is geweest, gisteren te Brussel is gesloten.

„ Zijn de ons verstrekte inlichtingen juist, dan behoort de nieuwe overeenkomst niet tot die kathegorie van verbindtenissen, die het uitsluitende karakter hebben om speciale reglementen, of exclusive voorregten ten gunste der contracterende partijen te doen ontstaan. Belgie verzekert aan Nederland het rustig genot van het stelsel, 't welk op 19 Junij 1856 voor goed is bekrachtigd. Nederland belooft, binnen een betrekkelijk kort tijdsverloop, afschaffing van de verhoogde regten, welke worden geheven bij den uitvoer van niet naar het moederland bestemde koloniale producten. De koloniale handels-voordeelen, welke aan andere Staten zijn toegekend, hebben voor Belgie eene meerdere uitbreiding erlangd.

„ Het schijnt, dat er gunstige bepalingen zijn vastgesteld aan de eene zijde voor de linnens, aan de andere voor de visch; maar iets zekers kunnen wij dienaangaande niet mededeelen.

„ De regeling der gemeenschap, door middel der rivieren en kanalen, zou aanleiding hebben gegeven tot bepalingen in het belang zoowel van de scheepvaart, als van de nijverheid.

„ Wat de spoorwegen aangaat, zou men het eens zijn geworden omtrent eene bepaling, de strekking hebbende tot het vereenvoudigen van de kosten en formaliteiten bij het internationale vervoer.

„ Wat ons vooral merkwaardig voorkomt is, dat het geslo-ten verdrag den terugkeer tot het stelsel der differentiële regten onmogelijk maakt, en wij zijn het geenszins, die ons daarover beklagen".

— De vreugde der liberalen over den uitslag der verkiezingen is zeer groot. De clericalen ontveinzen niet, dat zij over het algemeen de nederlaag hebben geleden, doch meenen, dat de meerderheid, welke de liberale candidaten hebben erlangd, onbeduidend moet worden genoemd, als men de ongehoorde moeite nagaat, welke de liberale hoofdleiders zich hebben gegeven om de candidaten der zoogenaamde partij van de orde te bestrijden.

Te Luik, waar geene clericalen te bestrijden waren, zijn de liberalen het niet eens kunnen worden; ten blijke waarvan kan strekken, dat aldaar veertien herstemmingen moeten plaats hebben.

BRUSSEL, 29 October.

In al de steden van Belgie hebben, even als in Brussel, Gend en Antwerpen, de liberalen, bij de verkiezingen der leden van de gemeente-besturen, de bovenhand behouden. De organen dezer partij beweren dan ook, dat het staatkundige vraagstuk, 't welk op den voorgrond was gesteld, daarbij is beslist, en dat er geene overeenstemming bestaat tusschen de overgroote meerderheid der bevolking en de meerderheid in de Wetgevende Vergadering.

's GRAVENHAGE, 29 October.

Bij Z^r. M^s. besluit van 27 Oct. is aan *J. van der Burght*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van plaatsvervangend kantonregter te Tholen.

Bij Z^r. M^s. besluit van 16 Oct. is de heer *W. Brummer* erkend als consul van het gemeenebest Venezuela, te Amsterdam.

— Naar men verneemt, wordt H. M. de Koningin tegen het midden van de aanstaande maand van H. D. buitenlandsche reis in deze residentie terug verwacht, en is ook tegen dien tijd de terugkomst van Z. K. H. den *Prins van Oranje* te wachten.

Men gelooft niet, dat HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik der Nederlanden* voor Nieuwjaar herwaarts zullen terugkeeren.

HAARLEM, 28 October.

In de bijeenkomst van den gemeenteraad van heden is door den voorzitter, onder anderen, kennis gegeven van een besluit van den minister van Binnenl. Zaken, houdende, dat Z. E. zich bezwaard gevoelt om medewerken tot het daarstellen van een koninkl. besluit, ter vrijstelling van de registers voor den Burgerlijken Stand van de belasting van het zegel, maar dat de Regering voornemens is om eene wijziging der zegelwet voor te stellen, en dat daarbij op het bedoelde verzoek zal worden gelet.

Van de zijde van den garnizoens-commandant is een verzoek ingediend om de werkplaatsen der geweermakers van het garnizoen, welke thans ook met het herstel der geweren van de schutterij zijn belast, te vergrooten.

De commissie van fabricagie heeft voorgesteld, deze vergrooting te bepalen tot het lokaal van den zwaardveger in de Zoetestraat, maar dat van den geweermaker van de dragonders onaangeroerd te laten. B. en W. hebben gemeend, dat de verordening, nopens het herstel der schutters-geweren, welligt niet van langen duur zal zijn, en dat op dien grond geene termen aanwezig zijn om aan het verzoek te voldoen, te minder, vermits bij de Regering het voornemen bestaat om de kosten van het garnizoen voor 's Rijks rekening te nemen.

Bij de woordenwisseling daarover hebben sommige leden aangemerkt, dat, nu eenmaal is besloten om aan het verlangen van den minister, ten aanzien dezer geweren, te voldoen, de middelen ook dienen te worden daargesteld om daaraan uitvoering te geven. Bij hoofdelijke stemming is het voorstel van B. en W., met 9 tegen 8 stemmen, aangenomen.

Op voorstel van B. en W. wordt besloten, hen te magtigen om jaarlijks, na goedkeuring der rekening, ten overstaan van de commissie van financien, de afgeloste schuldbrieven, ten laste der stad, gelijk ook de betaalde coupons, te verbranden, en daaronder te begrijpen al zulke stukken, die sedert de invoering van de gemeentewet zijn afgelost en vervallen. — Ter verdediging van dit voorstel is door den voorzitter aangemerkt, dat de laatste jaren hadden getoond, dat het te lang bewaren van dergelijke bescheiden aanleiding zou kunnen geven tot kwade praktijken. De heer *v. d. Breggen* heeft er zich tegen verklaard.

Een adres van de wed. *S. Moonen* om vrijstelling van de pl.-belasting, wegens onvermogen, is afgewezen.

Insgelijks is afwijzend beschikt op een verzoek van *S. J. Boers*, strekkende om in koop, tegen 60 centen de vierkante el, te bekomen den grond van de stoom-korenmolen bij het Zijlhek, om daarop woonhuisjes te bouwen; — op grond 1° dat de aangeboden som te gering is, en 2° om dat de te bouwen huisjes niet zouden strekken ter verfraaijing der stad.

Door de gezamenlijke sergeant-majoors der schutterij is ingediend een adres, houdende, dat de in de laatste jaren verminderde toelage van *f* 10 voor schrijfbehoeften weder als voorheen op *f* 20 mogt worden gebragt. Op de aanmerking van den heer *Fiers*, dat de commanderende officier in dezen niet is gekend, en deze alleen kan beoordeelen, of de toelage van *f* 10 al of niet voldoende is, heeft de Raad besloten, betreffende dit adres, overtegaan tot de orde van den dag.

De voorzitter heeft berigt, dat het register der personen, aan welke geneeskundige hulp van stadswege is toegestaan, ter secretarie is ingekomen, en heeft voorgesteld, hetzelve voor het publiek ter inzage nedertéleggen, en daarvan in de Courant aankondiging te doen. Dit voorstel is goedgekeurd.

De voorzitter heeft verder berigt, dat de aan het O. Mannenhuis voorgeschoten penningen aan de stadskas zijn teruggegeven.

Is gelezen een voorstel van de heeren *Imans, Brink* en *Fiers*, houdende: 1° een verzoek aan B. en W. om intedienen een uitvoerig ontwerp voor de verfraaijing van de stads-vesten, aan de Eendjes-poort tot aan de infirmerie, met eene begrooting van kosten, die echter de opbrengst van de afgebroken vestmuren niet zal mogen te bovengaan, en 2° om met het Rijk in onderhandeling te treden, ten einde de koepel en grond buiten de vestmuur, bij de infirmerie, voor zoover die onder den afstand van het gebouw zijn begrepen, weder in bezit te bekomen, met het doel om de vest met het bolwerk in verband te brengen.

Met 12 tegen 5 stemmen is besloten om dit voorstel dadelijk in overweging te nemen. Het eerste punt is goedgekeurd; het 2de aangehouden, totdat B. en W. daarop zullen hebben geadviseerd.

Overgaande tot de benoeming van drie stads-doctoren, heeft de voorzitter gemeld, dat om deze betrekking te erlangen zijn ingekomen adressen van de med. doct. *J. J. A. Luchtmans*, *J. B. Wijnhof*, *C. Ekama* en *L. J. Egeling*.

Bij de eerste stemming over de vervulling der alzoo vacerende betrekkingen zijn uitgebragt op d^r. *J. W. Enschedé* 10 stemmen; op d^r. *Luchtmans* 4, op d^r. *Ekama* 2; is een briefje in blanco in de bus gevonden, en is de eerstgenoemde alzoo benoemd.

Bij de tweede stemming zijn uitgebragt op d^r. *Luchtmans* 13 stemmen, op d^r. *Ekama* 2, en elk der d^r. *Egeling* en *Wijnhof* eene stem, en is de eerstgenoemde alzoo benoemd.

Bij de derde stemming zijn uitgebragt op d^r. *Wijnhof* 15 en op d^r. *Ekama* 2 stemmen, en is de eerstgenoemde alzoo benoemd.

Vervolgens is het voorstel van B. en W. over het gymnasium overwogen, en heeft zulks aanleiding gegeven tot eene breede woordenwisseling.

De heer *Fiers* heeft zich verklaard voor het aanhouden van de latijnsche school, maar tegen het aanhouden van een gymnasium voor stads rekening. De heer *v. d. Breggen* heeft begrepen, dat de tegenwoordige inrigting op geen wettigen voet berust; dat het reglement van 1840 geenszins aan de goedkeuring van de hoogere overheid is onderworpen; dat het destijds slechts als eene proef voor 2 jaren is ingevoerd, en dat in 1850 willekeurig daarvan is afgeweken. Hem is voorgekomen, dat de Raad ook thans geene verandering in dit reglement konde brengen, zonder de goedkeuring van het hooger gezag.

Vermits het uit den loop der beraadslaging scheen te blijken, dat de meerderheid niet instemde met dit gevoelen, heeft de heer *v. d. Breggen*, bij motie van orde, voorgesteld om het onderzoek der vraag, in hoe verre de tegenwoordige regeling van het gymnasium als wettig kan worden beschouwd, aan B. en W. optedragen, doch is deze motie niet ondersteund.

Vervolgens zijn de drie punten van de voordragt overwogen, en is, op voorstel van den heer *Delcourt*, met 10 tegen 7 stemmen, besloten, het 1^e punt aldus te formuleren, dat zal worden overgegaan tot de benoeming van een preceptor, op een tractement van *f* 1000; tot het opdragen van de betrekking van rector aan den tegenwoordigen preceptor op een tractement van *f* 1600, en de betrekking van conrector onvervuld te laten.

Het 2de punt, strekkende om den tegenwoordigen rector een eervol ontslag te verleenen, met een pensioen van *f* 1200, is met 11 tegen 6 stemmen, aangenomen.

Het 3de punt, strekkende om B. en W. optedragen om over de verdere ondergeschikte punten met curatoren in overleg te treden, en deswegens een nader voorstel intedienen, is met algemeene stemmen goedgekeurd, en het alzoo gewijzigde voorstel is met 11 tegen 7 stemmen, aangenomen.

HAARLEM, 29 October.

In de Javaansche Couranten tot en met den 9^den September wordt melding gemaakt van de aankomst van Z. M. stoomschip *Amsterdam*, met een deel der troepen, bestemd voor de expeditie tegen Takaib, onder bevel van den kolonel *Kroll*, op den 6^den Augustus, ter reede van Koepang, op het eiland Timor.

In het nummer van den 9^den Sept. wordt ook melding gemaakt van een vroegeren togt, reeds in Julij ondernomen, onder bevel van den majoor *Hagen*, in de Goemay Talang, residentie Palembang, in welke kwaadwilligen zich hadden genesteld in de doeson Endikat, die zij als onwinbaar beschouwden. De nederl. troepen zijn met de meeste onverschrokkenheid, onder bevel van den luitenant *v. Riemsdijk*, daar binnen gedrongen; hebben hunne tegenstanders verjaagd en de doeson verbrand. Bij den terugtogt is de korporaal *van Zijl* van de achterwacht, zoo het schijnt verraderlijk, getroffen en gesneuveld. Men meende, dat het vernielen van Endikat, aan welks bezit allerhande bijgeloovige denkbeelden verknocht waren, een zeer goeden indruk had gemaakt.

Z. E. de gouverneur-generaal heeft in het militair departement

Benoemd: Tot plaats. komm. der stad Batavia L. Pison; tot 2^den komm. ten burele van den chef over de geneesk. dienst H. J. van Spanje.

Ontslagen: Op verz., eerv., de maj. der genie D. J. Uhlenbeck en de kapt. der inf. W. A. Doerrleben, de offic. van gezondheid der derde kl. H. L. Bensbach en den eerste luiten. der inf. G. P. Schoemaker; op verz. eerv., de eerste luit. der genie en sapp. G. van Davelaar Cnopius; uit Z. M. milit. dienst, de apoth. der derde kl. A. E. de Brieder.

Geplaatst: bij het garnizoen te Meester-Cornelia, de offic. van gez. 3de kl. S. Hartog; bij de civ. en mil. geneesk. dienst te Patjitan, de offic. van gez. 3de kl. A. G. Wildeman; bij de civ. en mil. geneesk. dienst te Batchian (Ternate), de offic. van gezondh. 3de kl. W. A. P. F. L. Zijnen Wartel; bij het groot mil. hospitaal te Samarang, de offic. van gez. 3de kl. K. G. Bakker; bij het groot mil. hospitaal te Soerabaija, de apoth. 3de kl. F. J. H. Hirschman.

Overgeplaatst: bij het garniz.hosp. te Soerakarta, de offic. van gez. 3de kl. C. N. Cruque; bij het garniz.-hosp. te Tjilatjap, de offic. van gez. 3de kl. S. Trealing; bij het garniz.-bat. te Palembang, de maj. J. E. Hagen.

Z. E. heeft in het marine departement benoemd tot gezagv. van de stoomboot *Bennett*, H. F. Benoster.

Te Arnhem is tot lid der prov. Staten van Gelderland, bij herstemming, verkozen de heer m^r. *C. P. Henny*, met 299 st., terwijl op den heer *H. E. van Hees van den Tempel* 133 st. waren uitgebragt.

De *Leeuwarder Courant* geeft het volgende berigt uit Hindeloopen van 23 October:

„ Voor omstreeks 4 jaar vormde zich alhier eene commissie, die zich voornam arme jongens uit deze gemeente, die, bij lust, geschiktheid voor de buitenlandsche zeevaart paarden, voor hare rekening uit te rusten en plaatsen aan boord van nederlandsche koopvaardijschepen te verschaffen, ten einde daardoor zoowel den toestand dier jongens te verbeteren, als mede te werken om de vaderlandsche koopvaardijvloot van wakkere matrozen te voorzien, waaraan, vooral destijds, eene groote behoefte bestond, getuige het aantal buitenlanders, waaruit de bemanning onzer Oost- en West-Indievaarders voor een aanzienlijk deel was zamengesteld. Verreweg de meeste ingezetenen, menig vreemdeling, die het streven der commissie vernam, vooral Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden*, stelden haar door geldelijke bijdragen in staat, om successivelijk een 13tal jongelingen uitgerust naar zee te zenden.

„ Weldra hoopt de commissie wederom een 3- of 4tal op dezelfde wijze voor armoede te bewaren en in een nuttigen stand te plaatsen.

„ Een heden, onder geleide van een vleijend schrijven, van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning ontvangen geschenk van *f* 100, draagt niet weinig bij om haar aan te moedigen op den ingeslagen weg voort te gaan.

„ Zij hoopt, dat de heeren reeders en scheepsgezagvoerders haar bij voortduring de behulpzame hand zullen bieden in het plaatsen der jongens, en zal van haren kant zooveel mogelijk zorgen, alleen zoodanige personen te kiezen, van welke werkelijk dienst aan boord kan worden verwacht."

— De pleidooijen in de zaak der stad Leyden tegen den Staat, over den eigendom van het Haarlemmer-meer, zijn heden voor het prov. geregtshof van Noord-Holland afgeloopen. De procureur-generaal zal den 19^den Nov. in dit belangrijke proces conclusie nemen.

— Van 17 tot en met 23 October zijn in Vriesland 83 runderen aan de longziekte gestorven, of te dier zake afgemaakt. Totaal sedert 1 januarij 6825.

— In Londen is lijkschouw gehouden over de bij de Waterloobrug gevonden overblijfselen van een menschelijk ligchaam, besloten in een reiszak, en ter zake waarvan door de britsche Regering belangrijke premien zijn uitgeloofd. De jury heeft, na het aanhooren van getuigenis van deskundigen, verklaard, dat de in den reiszak gevonden voorwerpen gedeeltelijk de ligchamelijke overblijfselen zijn van een volwassen man, welke door een of meer niet bekende personen gewelddadig is vermoord. De persoon, welke eene vrouw met een reiszak den vorigen avond op de brug heeft gezien, heeft niet kunnen verklaren, of deze reiszak dezelfde was, die bij de brug is ontdekt.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 29 October. Den 28sten dezer in Texel binnengekomen: *Rabenhaupt*, Ruhl, Tjilatjap; *Seaserpent*, Num, Bassein; *Adelaida*, de Haan, Galatz; *Veritas*, Groot, Brindisi; *Perceverance*, Cummings, *de Visscherij*, Gunter en de stoomb. *Magnet*, alle 3 van Londen; *Leon*, Glasgow; *Maria*, Molenaar, *Catharina*, Olthoff, *Geertina Harmina*, Dijkstra en *Wood Park*, Shitstreed, alle 4 van Newcastle; *de Jonge Lieffert*, Bakker, Liverpool; *Amelia & Mary*, Wendless, Sunderland; *Georg Adolph*, Marijen, Archangel; *Cornelia*, Teensma en *Zeldenrust*, de Groot, beide van St. Petersburg; *Vrouw Martha*, Remmersen, Riga; *Dolphijn*, Helmers, Memel; *Thetis*, Hovgaard en *Iren*, Hendriksen, beide van Drammen; 12 *Broeders*, Bull, Tonsberg. Gisteren nog: *Louise Wilhelmina*, van Campen, Banjoewangie, l. v. Suriname; en uitgezeild: *Vrouw Anna*, van 't Veer, Londen; *Nijverheid*, Mulder, Newcastle; *Juno*, Chevalier en *Commodore*, Kettler, beide naar Sunderland; *Ornen*, Anton, Hartlepool; *Nathalie*, Lexow en *Elida*, Christophersen, beide naar Christiania; *Erstatning*, Hassing, Dronthem; *Triton*, Schjerve, *Soeblomsten*, Petersen, *Godt Haab*, Baltzersen, *Carl Johann*, Johannesen, *Hafvruen*, Larsen en *Familien*, Otterbeek, alle 6 naar Fredrikstad. Wind z. - z. o.

Den 11^den Aug. te Batavia binnengekomen: *Almelo*, Gronbeck, Singapore; 13 dito *Jedo*, van der Hoeven, Melbourne; 14 dito *Pauline Constance Eleonore*, de Weerd, Amsterdam; *Alblasserdam*, Pott, Newcastle, is 31 dito naar Nederland vertrokken; 16 dito *Sophia Koningin der Nederlanden*, Kleyn, Hongkong; 18 dito *Jacoba Christina*, Berk, Amsterdam; 20 dito *Commercie Compagnie*, Barkey, Point de Galle; 21 dito *Stad Enschedé*, Noordhoek Hegt, Amsterdam; *Prinses Charlotte*, Hille, Kaap de Goede Hoop; 24 dito *Philips van Marnix*, van Duyn, Amsterdam; *Generaal Michielse*, Visser en *Cortgene*, Dunlop, beide van Rotterdam; 25 dito *Adm. van Kinsbergen*, Bouman, Macao; 26 dito *Julia*, van der Kolff, Lagot; 27 dito *Souburg*, Evers, Amsterdam; *Antoinette*, de Winter; 28 dito *Doelwijk*, Swart en *Julie*, Brem, alle 3 van Rotterdam; 28 dito *Welvaart*, Mooi, 29 dito *Sirius*, Mulder; 31 dito *Prinses Amelie*, Groeneveld, alle 3 van Amsterdam; *Waterloo*, Duinker, Rotterdam; *Zwaluw*, Uitermarck, Napels; 1 Sept. *Vooruit*, Kool, Rotterdam; *Henricus Gerardus*, Latjes, Amsterdam; *Emelie*, Marker, Kaap de Goede Hoop; 2 dito *Jacoba Cornelia*, Rooseboom, Hongkong; *Elisabeth & Anthoinette*, Besier, 3 dito *Ardjoeno*, Rapp, beide van Amsterdam; 5 dito *Vrede*, Terbrugge, Macao; voor 10 dito *Arend*, Hus, Hongkong; en uitgezeild: 12 Aug. *Willem Eggerts*, Faber, Amsterdam; *Cornelis Smit*, Wiedenaar, Nederland; 13 dito *Amphitrite*, Grim, 20 dito *Fanny*, van der Meulen, 22 dito *Cornelia Geertruida*, Teensma, 27 dito *Joannes Albertus*, Londt Hz., 1 Sept. *Willemina & Clara*, Gaaf en 5 dito *Stad Nijmegen*, Cruys, alle 6 naar Amsterdam.

Den 24sten Aug. te Padang binnengekomen: *Vesta*, Gerrebrandt, Rotterdam.

BATAVIA, 10 September. Het schip *Vrije Handel*, kapt. Stender, van Amoy herwaarts gedestineerd, is 27 Julij, in de Chinesche zee, na op een koraalrif gestoten te hebben, gezonken, doch het volk uitgenomen den kapitein, die het schip niet wilde verlaten, gered.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

29 *October* 1857. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
Ned. Thesaur.	—	—		*Polen* O. 4 p	77 3/8	7/16	—
„ N. Bank	—	—	—	*Pruiss.* O. 4½ „	—	—	—
W. Schuld 2½ p	62 1/16	3/8	—	„ A. 3½ „	—	—	—
„ . 3 „	74 ¼	7/16	—	*Oostr.* O.G. 5 „	—	—	—
„ . 4 „	95 ½	⅞	95 ¾	„ „ 4 „	—	—	—
Amort. Sd. 2½	89	—		„ Met. 5 „	71	¼	71 3/16
Handl. Ms. 4½ „	144 ¼	3/8	—	„ R. A. 5 „	83 1/16	¼	83 ⅛
O. Leen. 4 „	93	—	—	„ N. 5 „	73 1/16	⅛	73 3/16
Holl. Spw. . .	—		—	„ 54. 2½ „	36 ¾	37	36 ⅞
Leening 4½ p	—	—	—	Wr. Bk. . *f*	1075	—	—
Rijn Spw. 4½ „	—		—	„ . . „	—	—	—
M. Wld. 4 „	—	—	—	„ 4 p	306	—	—
Belg. C. 2½ „		—	—	*Nap.* L. B. 5 „	—	—	—
Cert. R. 2½ „	51	—	—	Cert. R. 5 „	—	—	—
Frkr. Cert. 3 „	—	—	—	*Den.* O. L. 5 „	—	—	—
Spanje O. 1½ „	24 15/16	25	24 15/16	„ 3 „		—	—
Obl. . . 3 „	41 ⅛	½	41 ⅛	*Brsl.* 24. 5 „	—		
„ B. 3 „	36 7/16	11/16	36 ½	39. 5 „	—	—	
A. S.	—	—	—	43. 5 „	95 ½	—	—
B. C.	5 3/8	—		52. 4½ „	—	—	—
Portg. Obl. 3 p	43 3/8	½	43 7/16	*Sard.* C. 5 „	—		—
Obl. 56 3 „	42 13/16	43	42 13/16	*Peru* 54 4½ „	72 ⅛	¼	—
„ C.	—	—		P.	—	—	—
Rusl. H&C. 5 p	103		—	*Eq.* 55. 1 „	13 ¾	£ 100	
„ 5 „	101 ¾	—	—	*Vensl.* Obl. 4½ „	26 ⅞	—	—
Cert. Obl. 5 „	91 ½	—	—	U. 2 „	10 ½	¾	—
„ . 4 „	83 3/8		—	*Gren.* Obl. 2½ „	16 ⅞	17	—
„ Stgltz 4 „	83 3/8	—	—	U.	5 ¼	5/16	—
„ N. 4 „		—	—	*Mex.* Obl. 3 p	17 3/8	9/16	17 ½
„ 54. 5 „	95 ¾	—	—	*N. Am.* Ph. H. *f*	—	—	—
„ 55. 5 „	98 ⅛	—	—	Ph. B. . . .	—	—	—
„ H. 5 „	—	—	—	„ R. 6 p		—	—
„ L. 5 „	—	—		Am. Bank.	—	—	—
„ L. 4½ „	94	—	—	Ill. Sp. A. . .	91	92	—
Insch. . 6 „	—	—	—	„ Obl. C. B. 7 p	76 ½	78	77 ⅞
Cert. . 6 „	—	—	—	Lousiana 5 „	—	—	—
Polen A. . *f*	153		—	*Grkl.* Obl. 5 „	3 11/16	—	—

Handelm. contant 144. — Beleening 6. Prolongatie 6. Disconto 6.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*:

P. F. M. UZURET, *President.* IJ. DE KOCK, *Secretaris.*

De binnenl. fondsen op 't laatst williger. — De oostenrijksche, spaansche en mexicaansche werden lager afgegeven. Illinois-spoorweg aand. weder met eenigen kooplust, tegen iets hoogere prijzen.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 27.77½; Div. Eng. per £ *f* 11,62½. Eng. Russen per £ *f* 11,62½; Frans. *f* 54⅞; Belg. *f* 55½; Pruiss. *f* 34½; Hamb. Russen *f* 34⅞; Russen in Z. R. *f* 33⅞; Pools. in fl. *f* 25½.

MADRID, 28 October. De 3 pc. 39½; 1½ pc. 27¼.

LONDEN, 29 October. De 3 pc. gecons. resc. 88⅞ à 89⅛. Mexico 19⅛ à ¼. Spanje 1½ pc. 25½ à ⅝.

PARIJS, 29 October. De 3 pc. 66 fr. 85. Spanje 37½, en 25⅛.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 27 October. *Tarwe*, tot iets lagere prijzen, met weinig handel; 70 à 74 p. Ommel. *f* 7,60 à *f* 8,60; 70 à 74 p. Old. *f* 7,40 à *f* 8,40. *Rogge* prijsh.; 64 à 66 p. *f* 5,70 à *f* 6,10; 68 à 72 p. n. *f* 6,65 à *f* 7,45. *Boekweit* 20 c. lager; 64 à 68 p. gr. zand *f* 5,90 à *f* 6,90; 64 p. veen *f* 5,65. *Gerst* 30 c. lager; 54 à 58 p. w. *f* 5,35 à *f* 6,10. *Haver* 10 à 15 c. lager; 38 à 50 p. dikke *f* 3,70 à *f* 4,90; 36 à 40 p. w. voer *f* 3,70 à *f* 4,10. *Paardenboonen* *f* 8,10 à *f* 8,30. *Koolzaad* *f* 12 à *f* 13,40 te vergeefs aangeboden. *Gort* grove *f* 10,50 à *f* 10,75; parel *f* 13 à *f* 15,50.

SNEEK, 27 October. *Boter* *f* 49,50. *Kaas* *f* 30 à *f* 35.

DELFT, 29 October. *Boter* *f* 50.

[In een der kraamberigten, geplaatst 28 en 29 October jl., onderteekend *W. S. Bloem*, te Ewijk, staat *P. H. Cockins*, moet zijn: *P. H. Cockius*.]

Dienst tusschen **Amsterdam** *en den* **Helder**, *vice versa, met de Stoombooten* **Mercurius** *en* **Zaanstroom** *en de IJzeren Barges* **Dolphijn** *en* **Noord-Holland.**

WINTERDIENST, AANTEVANGEN 1 NOVEMBER.

Van **Amsterdam** naar den **Helder.**

Van *Amsterdam:*	Van *Alkmaar:* Na aank. der Stoomb. *Zaanstroom.*
's Voormiddags ten 8 ure.	's Voorm. ongevr. ten 11½ ure.
's Namiddags „ 3½ „	's Avonds „ „ 6½ „

Van den **Helder** naar **Amsterdam.**

Van het Veerhuis der *Barges.*	Van *Alkmaar:*
's Avonds..... ten 12 ure.	's Voormiddags ten 6¼ ure.
's Voormiddags „ 8½ „	's Namiddags „ 1¼ „

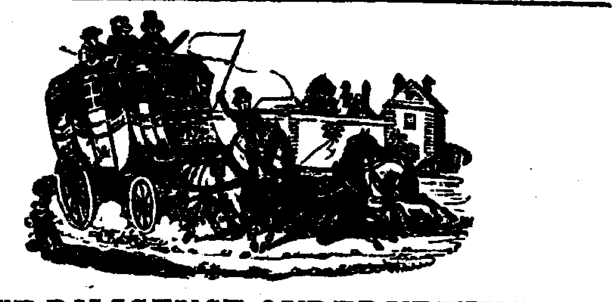

NIEUWE DILIGENCE ONDERNEMING VAN

C. van der Haagen en B. D. van Dam.

Uren van vertrek.

van Alkmaar.	van Haarlem.
's morgens 11 ure, na aankomst der Stoomboot van het N.-Diep.	des namiddags 2½ uur, of na aankomst der spoortreinen van Amsterdam en Rotterdam.

Kantoren: Te Alkmaar in het Logement *de Burg* en te Haarlem in het Logement *de Oude Roode Molen*, aan de Varkensmarkt.

Schouwburg buiten de Hout-Barriere te Haarlem.

Zaturdag 31 October 1857.

Met toestemming van het Edel-Achtb. Stedelijk-Bestuur, zal het Hoogduitsch Opera-Gezelschap, onder directie van J. EDUARD DE VRIES, Directeur van den Amsterdamschen Schouwburg, de eer hebben op te voeren:

ROMEO EN JULIA,

Groote Opera in vier Bedrijven.

Muziek van BELLINI. Gemonteerd door den Regiseur *Beijer.* *Aanvang ten zeven ure precies.*

De Plaatsen zijn te bespreken, aan den Schouwburg, Vrijdag den 30sten October des voormiddags van **10** tot **1** ure en op den Speeldag van **10** tot **2** ure.

⁂ Ondertrouwd:
H. J. W. WUNDER,
HOOGEZAND, laatst Wedr. van *M. Vos Uyterlimmege*,
30 Oct. 1857. Predt. te Thamen aan den Amstel, en
G. VEENHOVEN.
Deze dient zoowel tot *bijzondere* als algemeene kennisgeving.

⁂ Getrouwd:
VEENDAM, Mr. T. W. SIERTSEMA
24 October 1857. en
E. A. NAUTA.

⁂ Getrouwd:
ZELHEM, D. POOL
den 26sten October 1857. en
M. G. E. VAN DER UPWICH.

⁂ Getrouwd:
JAN WALRAVEN BORST,
van *Bergen* (Nd. Hd.),
Gepd. Officier van het O. I. L.
en
HENRICA ALEIDA AGNITA VAN TROOSTENBURG DE BRUYN.
ZUTPHEN, den 28sten October 1857.
Eenige kennisgeving.

⁂ Getrouwd:
'sGRAVENHAGE, L. WITKOP
28 October 1857. en
W. VAN DER STUYT.

⁂ Getrouwd:
WASSENAAR, Jonkhr. Mr. H. J. VAN DER HEIM
den 28sten October en
1857. J. M. Baronnesse VAN PALLANDT.

⁂ Getrouwd:
E. VAN DE STADT Cz.
ZAANDAM, en
28 October 1857. M. M. KEG,
Wed. P. van de Stadt.

⁂ Heden beviel van een' welgeschapen ZOON, Vrouwe *J. C. A. SCHUMER*, hartelijk geliefde Echtgenoot van
AMSTERDAM, C. A. VON HEMERT.
22 October 1857.

⁂ Bevallen van eene DOCHTER Vrouwe *H. K. SMALLENBURG*, geb. *THOOFT.*
'sGRAVENHAGE, 26 October 1857.

⁂ Bevallen van eene DOCHTER *M. C. VAN PELT*, geliefde Echtgenoote van Dr. W. K. J. SCHOOR.
KOUDEKERK A/R., 27 October 1857.
Algemeene kennisgeving.

⁂ Heden beviel van een ZOON *J. HAMAKER*, geliefde Echtgenoote van P. L. RIJKE.
LEIDEN, den 28sten October 1857.

⁂ Heden overleed in den ouderdom van ruim 93 jaren, Vrouwe W. H. ROESSINGH, geboren HEINSIUS.
KUIK, 23 October 1857.

⁂ Den 23sten October 1857, is te UTRECHT overleden, de Wel-Edel-Geboren Jonkvrouwe HENRIETTE ELIZABETH ADRIANA PRINS.
Eenige kennisgeving.

⁂ Op heden overleed alhier in den ouderdom van circa 83 jaren, de Wel-Edele Heer PIERRE ABRAHAM GODEFROIJ, Oud Kassier-Generaal der Nederlandsche Bank.
AMSTERDAM, 23 October 1857.

⁂ Na eene zeer smartelijke en langdurige ziekte, overleed heden namiddag, tot onze bittere droefheid, in den ouderdom van ruim 48 jaren, onze dierbare Echtgenoot en Vader Dr. JODOCUS HENRICUS REDDINGIUS Gz., Predikant bij de Hervormde Gemeente te dezer stede.
M. B. P. HUGUENIN, Wed. *J. H. Reddingius Gz.*
P. J. REDDINGIUS.
FRANEKER, 24 October 1857.

⁂ Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, mijne innig geliefde Echtgenoot, de Hoog-Wel-Geboren Vrouwe CATHARINA VAN HAERSMA BUMA, in den ouderdom van twee en twintig jaren.
Den Huize SMINIA-STATE, te *Oudkerk*,
24 October 1857. H. AJz. VAN SMINIA.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed alhier, tot bittere droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kind, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote PETRONELLA WILHELMINA VAN RENESSE, in den ouderdom van ruim 59 jaren. Ik verlies in haar eene brave gade, mijne Kinderen eene lief heb bende Moeder. V. G. A. BOLL.
EETHEN, 24 October 1857. Eenige kennisgeving.

⁂ Heden ontsliep zacht en kalm na eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van ruim 69 jaren, tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot JACOB KERSJES DE JONG, Rustend-Kapitein van de Oost, na eene genoegelijke Echtverbindtenis van circa 43 jaren.
BUIKSLOOT, J. J. KAT,
25 October 1857. Wed. *J. K. de Jong.*
Dienende deze tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten deze Stad.
Verzoeke van rouwbeklag verschoond te blijven.

⁂ Heden overleed in den ouderdom van bijna 69 jaren, mijn geliefde Echtgenoot E. VAN DER HOOG, tot diepe droefheid van mij, mijnen Zoon, Behuwd-Dochter en verdere betrekkingen. J. VAN KOOTEN,
Wed. *E. van der Hoog.*
AMSTERDAM, den 25sten October 1857.
Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten deze Stad, gelieven deze als algemeene kennisgeving aantenemen.

⁂ Heden overleed onze hartelijk geliefde Dochter JOHANNA WILLEMINA LAMBERTA, in den ouderdom van nog geen 12 jaren. JACOB DE JONGE JR.
MEPPEL, L. A. DASSEN.
26 October 1857. Eenige kennisgeving.

⁂ Heden ontsliep, in de hope des eeuwigen levens, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot MARIA DE WIT, in den ouderdom van bijna vier en zestig jaren, na eene allergelukkigste Echtvereeniging van zeven en twintig jaren, tot bittere droefheid van mij en mijne Kinderen.
BEETS, den 26sten October 1857. J. C. BUYN.

⁂ 's GRAVENHAGE, 27 October 1857. Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 64 jaren, Vrouwe HENRIETTA CORNELIA DES VILLATES, Echtgenoot van GEORGE CHRISTOPHORE HARTZ, gepensionneerd Kapitein der Artillerie, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw.

⁂ Heden ontsliep zacht en kalm, tot mijne diepe droefheid, mijne dierbare Echtgenoote GRIETJE JUT, in den ouderdom van circa 34 jaren. FLORIS WEZEL.
WORMERVEER, 27 October 1857.

⁂ Voor de vele bewijzen van deelneming bij het overlijden van mijnen dierbaren Echtgenoot, *Johannes Sommer*, betuig ik, ook namens mijne Kinderen en Behuwdkinderen, mijnen opregten dank.
's GRAVENHAGE, Wed. J. SOMMER,
den 29sten October 1857. geb. G. W. ESTOR.

⁂ Voor de bewijzen van deelneming, ondervonden bij het overlijden van mijnen geliefden Echtgenoot, den Heer *Casper Hendrik Matthijsen*, betuig ik, ook namens mijne Betrekkingen, mijnen opregten dank.
AMSTERDAM, G. J. ROLAND HOLST,
28 October 1857. Wed. *C. H. Matthijsen.*

⁂ Ook namens de Familie, betuig ik mijnen dank, voor de vele bewijzen van deelneming, ons bij het overlijden van onzen Vader, Behuwd- en Grootvader, door Vrienden en Bekenden betoond. W. SABELIS.

⁂ De Heeren HOPE & Co., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. WM. BORSKI adverteren, dat de *COUPONS*, verschenen 1/13 Julij 1857, van 6 pCts. *Russische Certificaten* van hunne Administratie, van heden af zullen worden betaald ten Kantore van de *Associatie-Cassa*, te weten:
De Coupons groot Rs 30.— in Bank-Assignatiën met *f* 15.75.
Idem groot Rs. 15.— in Zilver met *f* 27.57.
Alsmede dat, ingevolge Art. 7 van het uitgegeven Berigt, in dato 30 Junij 1824, de betalingen op de onderscheidene buitenlandsche plaatsen zijn bepaald als volgt:

		Coupons 6% in Bank-Assignatiën.	*Coupons 6% in Zilver.*
Te *Londen*	met	£ 1.6.9.	£ 2.6.10.
„ *Parijs*	„	Frcs. 33.70.	Frcs. 59.—.
„ *Hamburg*	„	B. M. 17.9.6.	B. M. 30.12.6.
„ *Frankfort a/M.*	„	24 vt. *f* 15.42.	24 vt. *f* 27.28.
„ *Berlijn*	„	D. 8.28.	D. 15.20.

Amsterdam, 29 *October* 1857.

⁂ DE MINISTER VAN FINANCIEN, brengt bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat bij de, op den 24sten dezer, overeenkomstig de vooraf gedane aankondiging, te *Amsterdam*, ten overstaan van den Staatsraad, Agent van het Ministerie van Financien aldaar en den Referendaris Mr. F. DE WILDT, plaats gehad hebbende **uitloting** van TWAALF AANDEELEN, elk groot *f* 500, in de Geldleening tot gedeeltelijke bestrijding der kosten van aanleg van een kiezelweg tusschen *Zutphen* en *Goor*, zijn getrokken de nommers 1, 31, 53, 70, 95, 97, 136, 181, 234, 259, 277 en 280, alsmede dat deze Aandeelen van Maandag den tweeden November aanstaande af, voorzien van al de daarbij behoorende onverschenen Intrest-Coupons, ten Kantore van den Staatsraad, Agent voornoemd, tot het bekomen van aflossing kunnen worden aangeboden.
's Gravenhage, den 27sten October 1857.
De Minister voornoemd,
VROLIK.

⁂ *Burgemeester en Wethouders van* ZAANDAM, geven den belanghebbenden bij deze kennis:
1°. Dat van de Geldleening voor de uitdieping der Voorzaan en den opbouw van het Stadhuis, geautoriseerd bij Z. M. besluit van 4 April 1846 No. 67, zijn **uitgeloot** VIER OBLIGATIEN, ieder groot in kapitaal vijfhonderd Gulden, betaalbaar ten Kantore van den Gemeente-Ontvanger op 1 November e. k., en volgende werkdagen, als:
No. 39 en 40 rentende drie percent.
No. 1 en 15 rentende vijf percent.
2°. Dat van de Geldleening, geautoriseerd bij Z. M. besluit van 29 September 1844 No. 55, voor de werken van den Schinkeldijk zijn **uitgeloot** ZEVEN SCHULDBEKENTENISSEN, ieder groot in kapitaal Duizend Gulden, rentende vier percent, als:
No. 4, 12, 41, 51, 67, 70 en 71,
betaalbaar als boven op 2 Januarij 1858 en volgende werkdagen.
3°. Dat van de Geldleening 1ste *Serie*, gesloten naar aanleiding van het K. K. besluit van 3 Julij 1854 No. 38, zijn **uitgeloot** VIJF OBLIGATIEN, rentende 4 percent, als:
No. 2, 4, 41, 52 en 68, ieder groot *f* 1000,
betaalbaar als boven op 1 Februarij 1858 en volgende werkdagen.
Zaandam, 27 *October* 1857.
Burgemeester en Wethouders,
H. J. SMIT.
De Secretaris J. PRINS.

⁂ **HOMOLOGATIE.**
Het accoord tot stand gekomen in het faillissement van JOHANNES MEESTERMAN, loodgieter te Haarlem, is bij vonnis van 27 October 1857, door de Arrondissements Regtbank **gehomologeerd.**
Mr. C. J. ENSCHEDÉ,
Curator.

⁂ Twee ONDERMEESTERS van den 2den Rang, geëxamineerd in 't Fransch, wenschen verplaatst te worden, liefst in dezelfde betrekking of althans in éénе Stad, waar gelegenheid is om zich verder te bekwamen. De een is in staat tot het geven van Onderwijs in 't Engelsch en Duitsch, de andere in de Wis- en Natuurkunde. Brieven *franco* onder Letter K., bij den Boekhandelaar J. DE KRUYFF, te Utrecht.

⁂ J. VAN DER ZANDE, Onderwijzer te *Kerkwerve*, vraagt zoo spoedig mogelijk een HULP-ONDERWIJZER van den 3den rang, voor de waarneming der bij-school in die Gemeente, tegen een ruim salaris. Brieven *franco*, doch liefst in *persoon.*

⁂ Tegen 1 Februarij verlangt men in eene Apotheek te Utrecht, een bekwaam BEDIENDE, van goede getuigschriften voorzien en in staat om accuraat en vlug te recepteren, tegen ruim Salaris. Adres met *franco* Brieven, sub Letters P. D., bij de Boekhandelaar POST UITERWEER & COMP., te Utrecht.

⁂ Heeren Instituteurs die eene bloeijende DAG- en KOSTSCHOOL wenschen over te nemen, worden verzocht zich *franco* te adresseren onder Lett. H., bij den Boekhandelaar A. H. BAKHUYZEN, te 's Gravenhage.

⁂ A. HEYN te Oudesluis, vraagt een' ONDERMEESTER van den 2den of 3den Rang. Het Salaris is boven Kost en Inwoning *f* 125. Brieven *franco* doch liefst in *persoon.*

⁂ In de Provincie Zuid-Holland, bestaat gelegenheid voor een JONGELING, van de Protest. Godsdienst, tot opleiding in den Handel van Granen, Kaas, enz. enz. Adres *franco*, onder Letters S. Y., bij den Boekhandelaar W. WILLEMS, Vijzelstraat bij de Heerengracht te Amsterdam.

⁂ **COLPORTEURS.**
Men verlangt in iedere Provincie van ons land IEMAND, liefst eenigzins met den Boekhandel bekend, die genegen is met een paar gunstig bekende Tijdschriften in zijne provincie rond te reizen, ten einde daarop nieuwe Inteekeningen op te zamelen. Brieven *franco* onder Letters A. B. aan A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

⁂ Wordt gevraagd te Rotterdam een bekwaam HUISKNECHT, van de P. G. Alleen zij die van goede getuigschriften voorzien zijn, komen in aanmerking. Adres met *franco* brieven onder Letter J., bij de Boekverkoopers M. WIJT & ZONEN, te Rotterdam.

⁂ Er biedt zich aan een TUINKNECHT, om tegen Februarij in dienst te treden, van de P. G., oud 23 jaren, bekend met Moezerij en wat er verder tot zijn vak behoort. Adres letter V., aan het *Hulp-Postkantoor* te Borculo. Brieven *franco.*

⁂ Een wel opgevoed BURGERMEISJE tusschen de twintig en dertig jaren P. G., zag zich gaarne tegen Februarij of vroeger geplaatst ter assistentie in de Huishouding, dewijl zij aan al de hiertoe vereischte bekwaamheden zal kunnen voldoen. Zij is ook niet ongenegen om als Winkel-Jufvrouw werkzaam te zijn. Adres onder Letters J. S., bij den Boekhandelaar J. T. SOMMER, te Almelo.

⁂ *Burgemeester en Wethouders van de Gemeente* OUDERKERK AAN DEN IJSSEL, maken bekend:
1°. Dat de **KERMIS** in die Gemeente voor dit jaar aanvangt op den 2den en eindigt met den 6den November.
2°. Dat degenen, die eene Staanplaats verlangen, zich op den dag van aanvang des morgens ten 9 ure moeten bevinden in het Gemeentehuis. En
3°. Dat alle Hasardspelen, van hoedanigen aard, zijn verboden en de verordeningen tegen de bedelarij streng zullen worden gehandhaafd.
Ouderkerk aan den IJssel, 28 October 1857.
Burgemeester en Wethouders voornd.,
De Secretaris, De Burgemeester,
P. HOOGENDIJK Ez., Weth. l. s. VAN WANING.

**** Bij S. E. VAN NOOTEN te Schoonhoven wordt heden uitgegeven:
de **TWAALFDE AFLEVERING** *van*

DE GELIJKENISSEN VAN DEN ZALIGMAKER,

DOOR

C. E. VAN KOETSVELD.

Van dit Werk is thans verschenen:
I. De Schat in den Akker. II. De Parel. III. De Zaaijer. IV. Het opschietend Zaad. V. Het Mosterdzaad. VI. Het Onkruid des Akkers. VII. Het Zuurdeeg. VIII. Het Vischnet. IX. Het verdeelde Koningrijk. X. Het Huis des Sterken. XI. De Teekenen des Hemels. — De Bruiloftskinderen. XII. Het Gelapte kleed. — De Wijnzakken.
Deze verzameling, bevattende 180 bladz. druks in groot kwarto formaat, met eene Inleiding en 9 fraaije Platen, in staal gegraveerd door voorname Meesters, kost (met de Portefeuille) slechts *f* 5,56½.
De Inteekening is alsnog alom opengesteld, en een uitvoerig Prospectus, met het volledig plan van 't geheele Werk, gratis te bekomen.

BERGBAU-GESELLSCHAFT HOLLAND.

De HEEREN AANDEELHOUDERS worden uitgenoodigd tot bijwoning der **BUITENGEWONE ALGEMEENE VERGADERING**, welke op **Zaturdag 31 October aanstaande**, des voormiddags ten tien ure, op het Gebouw der Maatschappij te Wattenscheide zal gehouden worden, ter regeling van financiële aangelegenheden.

AANBESTEDING

wegens het **afbreken** der bestaande en het weder **opbouwen** eener NIEUWE PASTORIE-HUIZING te Winsum, op Donderdag den 19den November e.k., des voordemiddags ten 10½ ure, ten huize van *J. M. Stapert* te Winsum. De aanwijzing in *Loco* zal geschieden op Maandag den 2den November, des middags ten 12 ure.

De Bestekken liggen ter inzage te Winsum, bij *J. M. Stapert*; te Leeuwarden, bij *C. Witteveen*; te Franeker, bij *Oosterbaan*; te Heerenveen, bij *Meijer*, en te Dragten, bij *van den Berg*, — en zijn voorts tegen betaling van *f* 0,50 te verkrijgen bij den Boekhandelaar MEURSINGE, te Leeuwarden.

Nadere informatien te bekomen bij den Administrerenden Kerkvoogd Jhr. Mr. C. J. SPEELMAN, te Leeuwarden.

**** **HEEREN-ARTIKELEN.**
FRERKER & C°., berigten hunne geachte begunstigers, ontvangen te hebben: Eene schoone collectie BUKSKINS en VESTENSTOFFEN, DRAPS DE RUSSIE, DRAP DOUBLE FAÇES, DUFFELS, CASTORINES, BEEVERS en BAAIJEN; alsmede eene groote sortering OVERHEMDEN, VOORHEMDEN, BOORDEN, ZIJDEN DASSEN, FOULARDS, CACHINEZ en HANDSCHOENEN.

VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN,
ligt te ROTTERDAM in Lading naar

BATAVIA,

SAMARANG
EN
SOERABAYA,
het bijzonder Snelzeilend Ned. Campagne Barkschip
BREDERODE,
Dit Schip is door deszelfs bijzonder ruime en elegante Kajuits-Inrigtingen zeer geschikt tot den overvoer van Passagiers en voert eenen geëxamineerden Scheepsdoctor.
Adres: WAMBERSIE & CROOSWIJCK.

TE ROTTERDAM

ligt in lading naar de Kaap-de-Goede-Hoop en Algoa-Baai, mede voor Passagiers het ENG. BARKSCHIP *NEILLY*, Kapt. TH. ORFEUR, om in de laatste helft van Nov. te vertrekken. Adres bij HUDIG & BLOKHUYZEN en KUIPER VAN DAM & SMEER.

Uit de Hand te Koop,

in partijen of per stuk, een groot aantal zeer fraaije **Hulsten, Rhododendrums, Azalia's, Kastanje- en Nootenboomen** alsmede eenige **IJzeren Hekken**, staande in en langs het Willemspark, te 's Gravenhage. Nadere informatien te bekomen bij den Heer VAN DER WAALJEN PIETERSEN, Architect der Gemeente, wonende op het Groenewegje, te 's Gravenhage.

HAARLEM.

De Verkooping van MEUBELEN, INBOEDEL enz., in *het Hof van Holland*, reeds in de Haarlemsche Couranten van 19 en 26 October 1857 geannonceerd op den 3den November a. s., zal alsdan geen plaats hebben, maar Dingsdag den 10den November 1857 en volgenden dag ter zelfde plaatse en ure gehouden worden.

VERKOOPING

VAN

PAARDEN,

toebehoorende tot het 4de REGEMENT DRAGONDERS.

Men zal, op Maandag den 2den November 1857, des namiddags ten één ure, aan de Uitspanning *de Vink*, over de Loosduinsche brug, te 's Gravenhage, ten overstaan van den Notaris C. J. VAN DE WATERING, *om Contant geld*, in het openbaar Verkoopen: **drie-en-dertig stuks op reform gestelde PAARDEN.**

**** VERHURING VAN EEN LOGEMENT.

De Notaris VAN DE WERK, te Zevenbergen, zal op Maandag den 16den November 1857, 's morgens 11 ure, aldaar publiek Verhuren:

Een LOGEMENT, STALHOUDERIJ en UITSPANNING, staande op de Markt, te Zevenbergen, een ruim bestaan opleverende en door toenemend vertier in die plaats voor groote uitbreiding vatbaar.

Zijnde ook op aannemelijke voorwaarden *uit de Hand te Huur*, te bevragen bij gemelden Notaris. Brieven *franco*

**** **VERKOOPING**
te Broek in Waterland op den 3den November 1857 en volgende dagen ten Sterfhuize van den Edel Achtb. Heer *R. Bakker*, ten overstaan van den Notaris P. SCHELLINGER, van MEUBELEN, BEDDEN, LIJNWADEN, LAK-, KOPER-, TIN-, IJZER-, AARDEN- en GLASWERK enz. enz., zooals het op den 2den November 1857 zal zijn te gezigtigen.

**** De Notaris J. C. PAN, te Avenhorn, is voornemens op Woensdag den 4den November 1857, des voormiddags te 10 ure, ten Sterfhuize van GERRIT PRINS, aan den Middenweg in de Beemster, om contant geld, in het openbaar te Verkoopen: 21 KALFKOEIJEN en VAARZEN, 3 GELDEKOEIJEN, 8 diverse 2½ tot ½ jarige OSSEN, 5 MEST- en GRASKALVEREN, 1 PAARD, 2 ZEUGEN, 98 stuks WOLVEE, waaronder een Engelsche RAM, 26 à 27 KOE-HOOI; voorts diverse RIJTUIGEN en BOERENGEREEDSCHAPPEN, en eindelijk het Grasgewas van eenige Landerijen, behoorende tot de Nalatenschap van *Gerrit Prins* voornoemd.

**** **BERIGT VAN INZET.**
De VIJF BOEREN-HOFSTEDEN, met Gebouwen en ruim 221½ Bunders grond, gelegen nabij erkander, onder Barneveld-Gelderland, zijn op 21 October ll. in bod gekomen, als:
N°. 1. *HET GROOTE HOF*, op *f* 16,500.— N°. 2. *DE NIEUWE HOFSTEDE f* 7,000.— N°. 3. *DE TWEEL*, *f* 13,000.— N°. 4. *GROOT BIELARD*, *f* 14,900.— N°. 5. *KLEIN BIELARD*, *f* 11,000.— en N°. 6. Een Stuk TURFVELD, *f* 1,200.— Onder Massa N°. 1, 2 en 3, *f* 36,500.— Onder Massa N°. 4, 5 en 6, *f* 27,250.— en Generale Massa N°. 1 tot en met 6 *f* 63,725.—
De afslag zal — *zonder beraad* — op Woensdag den 4den November e. k., 's middags 12 ure plaats hebben, in het Logement *de Roskam* te Barneveld.
Inmiddels kunnen meerdere hoogen gesteld en informatien verkregen worden ten Kantore van den Notaris DE FEYFER te Barneveld. Brieven *franco*.

HAARLEMMERMEER.

J. H. DEGENS en P. J. DEGENS, Makelaars, presenteren ten overstaan van den Notaris W. F. OVERHOFF JR., op Maandag den 2den November 1857, des avonds na vijf ure, in het voormalige *O. Z. Heeren-Logement*, te Verkoopen: Eene kapitale, hechte, nieuwgebouwde BOERENWONING, SCHUUR, STALLING, benevens eenige Perceelen extra weltoegemaakt BOUW- en WEILAND, circa groot 20 Bunders, gelegen in den Haarlemmermeer, aan den IJweg, vroeger Sectie J, N°. 10, thans C. N°. 372, 373, 375, 565, 566, Afdeeling Vijfhuizen. *Te zamen in één Koop.* De Perceelen zijn dagelijks te bezigtigen, terwijl de Veilconditiën acht dagen vóór en op den Verkoopdag, ten Kantore van den Notaris W. F. OVERHOFF JR., 's Gravelandsche Veer C. 476, benevens copie derzelver bij de Wed. J. DE VRIES, te Halfweg, ter lezing liggen.

**** Men is van meening om op Dingsdag den 3den November 1857, des voormiddags ten 10 ure, in de Herberg *de Ooijevaar*, te Uitgeest, in het openbaar te verkoopen:
Eenige Percelen BOUW- en WEILAND, liggende in opgemelde Gemeente, Kadastraal bekend als Sectie B, N°. 40, 263, 264 en 699, Sectie C., N°. 57, 58 en 63 en Sectie D, N°. 40, 41 en 52, te zamen groot 9 Bunders en 49 Roeden.
Zijnde dezelve goederen, die op den 25sten December e. k. in gebruik aanvaard kunnen worden, breeder bij Billetten omschreven, en nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris C. BREEDT BRUYN, te Uitgeest.

**** PUBLIEKE VERKOOPING, ingevolge verleende onherroepelijke volmagt, op Maandag den 16den November 1857, des morgens ten elf ure, bij opbod en afslag, ten huize van *G. Zekveld*, kastelein te Aarlanderveen, van een goed onderhouden HUIS, SCHUUR, verder GETIMMERTE, ERF, TUIN en WATER, staande en gelegen aan de oostzijde van het dorp Aarlanderveen, kadaster Sectie A., N°s. 419 tot en met 423, te zamen groot 12 Roeden, 29 Ellen.
Nadere informatien zijn te bekomen ten kantore van JB. KEMPENAAR, Notaris, residerende te Woubrugge.

DE LETTERKUNDIGE NALATENSCHAP

van J. van Leeuwen,

bestaande in eene *zeer belangrijke* verzameling **BOEKEN, HANDSCHRIFTEN, PLATEN, PORTRETTEN**, waaronder vele *zeldzame* stukken, meerendeels fraai gebonden en opgezet, zal op Maandag 2 November 1857, te *Leeuwarden*, door den Boekhandelaar W. EEKHOFF, worden verkocht, volgens daarvan uitgegeven *Catalogus*. Deze verzamelingen verdienen alle onderscheiding.

**** De Boekhandelaar J. W. SWAAN te Arnhem, berigt den Inteekenaren op het

HANDBOEK DER KERKGESCHIEDENIS

van **KURTZ**,
dat hetzelve bij hem eerstdaags 't licht zal zien, en ten spoedigste aan H.-E. zal worden toegezonden.

**** Bij BROESE & C°. te Breda komt heden van de pers:

GESCHIEDENIS VAN ITALIE,

van de eerste Fransche omwenteling
tot het jaar 1850.
UIT HET ENGELSCH
VAN
RICHARD HEBER WRIGHTSON.
Prijs *f* 3.20.
Dit belangrijk werk behelst een tafereel van al de gebeurtenissen in deze eeuw in de verschillende Staten van Italie voorgevallen; het leert de woelingen der partijen en geheime genootschappen kennen, den vooruitgang der beschaving, den nationalen worstelstrijd, alsmede de oorzaken die tot den tegenwoordigen toestand van Italie geleid hebben.

**** Door C. ZWAARDEMAKER, is uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld:

HET WEZEN DER EVANGELISCHE VRIJHEID

EN
ONZE BETREKKING TOT HAAR.

EENE HERVORMINGS-PREEK

VAN
Professor K. R. HAGENBACH.
Prijs 25 Cents.

GRATIS

geven VAN DRUTEN EN BLEEKER, te Sneek, uit:

WET OP HET ONDERWIJS.

Voor de Koopers van hunne uitgaaf der

NEDERLANDSCHE STAATSWETTEN.

Goedkoope uitgaaf met **groote duidelijke** letter à 90 Cts. en *f* 1,20 gebonden, waarvan nog eenige weinige Ex. verkrijgbaar zijn.
Mede geven zij uit:
WET OP HET ONDERWIJS. . . . 10 Cts.
WET OP DE JAGT EN VISSCHERIJ. 10 Cts.
En de overige Staatswetten in **afzonderlijke uitgaven**, à 10 en 20 Cts.

Voor *f* 1,50 in plaats van *f* 3.
worden de laatste Exemplaren afgeleverd van des beroemden Volksdichters:

H. J. FOPPE,

ERNST EN BOERT.

202 bladz. groot octaaf, in carton.
Wie zelf met genoegen wil lezen, of anderen hetzij in kleine of groote kringen iets wil voordragen, wie aan tafel of op eene bruiloft ook een woord wil spreken, dat gaarne wordt gehoord, die schaffe zich FOPPE'S ERNST en BOERT aan, vóór die is uitverkocht.
Voor *f* 0,60 in plaats van *f* 1,25.

VROLIJKE TOONEELEN

UIT HET LEVEN VAN

HELDEWIJS (PAAP LAPSCHEURE),

in zijn tijd Pastoor ter Gemeente Lapscheure, West-Vlaanderen, in losse verzen, door
ABm. de LIGNY Az. en G. P. ROOS.
Wie hier te vinden meent een' schimp
op Christen Kerken,
Die zal, zoodra hij leest, zijn dwaling reeds bemerken.
NB. *In meest al de snakerijen en geestige gezegden van HELDEWIJS, een tweede JAN STEEN, liggen òf nuttige wenken, òf zeer scherpe geesels opgesloten.* 103 bladz. gr. octaaf.
Bij G. THEOD. BOM, Kalverstraat, E. 10 te Amsterdam, en op bestelling alom.

**** Bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, is dezer dagen van de pers gekomen:

NALEZING

ONUITGEGEVEN EN VERSPREIDE GEDICHTEN van *H. TOLLENS Cs.* Tweede Druk. Postformaat *f* 1,50.
Met dit bundeltje, uitmakende *het twaalfde* der geheele verzameling, is de nieuwe, minkostbare uitgave der **gezamenlijke Dichtwerken** van

TOLLENS COMPLEET.

Deze uitgave is door den Dichter zelven voor de pers in orde gebragt, en bevat *al de Gedichten*, die hij onder zijne *gezamenlijke Dichtwerken* wilde begrepen hebben. *Te zamen genomen* worden de twaalf deeltjes berekend tegen *f* 1,25 ieder, of *f* 15 de geheele verzameling. *In vier fraaije rood marokko linnen banden met goud* tegen *f* 18. *De prospectus* van deze uitgave met aanwijzing van den geheelen inhoud, is in alle Boekwinkels *gratis* verkrijgbaar.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.